

International Science Group

ISG-KONF.COM

MODERN PROBLEMS IN SCIENCE

VIII

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

09-12 November

Prague, Czech

DOI 10.46299/ISG.2020.II.VIII

ISBN 978-1-63649-931-4

**МІЖНАРОДНА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
ЛІКАРЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК ПРИ
УДОСКОНАЛЕННІ ВИКЛАДАННЯ
ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ
УКРАЇНИ**

Hohol Andrii,

Ph.D., Associate Professor
Ukrainian Medical Stomatological Academy,

Pankevych Artur

Ph.D., Associate Professor
Ukrainian Medical Stomatological Academy,

Kolisnyk Inna

Ph.D., Associate Professor
Ukrainian Medical Stomatological Academy,

Вища освіта, наукові дослідження та сучасні інновації відіграють вирішальну роль у соціальному прогресі, економічному рості та підвищенні глобальної конкурентоспроможності. Враховуючи бажання європейських суспільств все більше ставати суспільствами знань, вища освіта стає істотною складовою соціально-економічного, культурного зростання і України також. Водночас, нові вимоги до навичок та компетентностей потребує від вищої освіти якісних змін. Розширення доступу до досвіду вищої освіти надає можливість її закладам використовувати все більш різноманітний індивідуальний досвід. Відповідь на різноманітність і зростаючі очікування вимагає від системи вищої освіти принципових змін у її наданні. Це потребує більш студентоцентрованого підходу до навчання і викладання, включаючи гнучкі навчальні плани, визнання уніфікованих компетентностей, набутих поза стандартними освітніми програмами.

Вища освіта спрямована на досягнення багатьох цілей, включаючи підготовку студентів до активного громадянства, до їх майбутньої кар'єри (наприклад, сприяючи розвитку їх здатності до працевлаштування та реалізації), підтримку їх особистого розвитку, створення доступної бази передових знань і стимулювання досліджень та інновацій. Якість освіти, хоч її і складно визначити, є здебільшого результатом взаємодії між викладачами, студентами та навчальним середовищем закладу. Забезпечення якості повинно гарантувати

навчальне середовище, в якому зміст програм, навчальні можливості та ресурсне забезпечення відповідають цій меті [1].

Глобалізація світу супроводжується стійким зростанням уваги до якості та конкурентоспроможності вищої освіти. Україна визначила свій перспективний шлях, який нерозривно пов'язаний з міжнародною інтеграцією. Тому світові зміни безпосередньо стосуються усіх ланок життєдіяльності нашого суспільства, серед яких однією з головних вважається освітня. Їх наслідком стала інтернаціоналізація вищої школи, яка зумовлена: процесами міграції представників різних націй і верств населення до нових регіонів з метою кращого працевлаштування; бажанням отримати професійну підготовку, відповідну до сучасних запитів; підвищенням рівня академічної мобільності студентства й академічних працівників. Суттєвий вплив освітнього середовища на розвиток нації забезпечується тривалим періодом перебування молоді у навчанні, що дає можливість формувати як професійні, так і життєві пріоритети.

На шляху суспільного розвитку в умовах глобалізації та інтернаціоналізації постали певні труднощі, пов'язані з національними особливостями освітньої галузі. Це спонукало більшість країн до перегляду підходів у навчанні та впровадження компетентної моделі вищої освіти. Обговорення її концепції у міжнародному діалозі зближує точки зору учасників дискусії й актуалізує розширення досліджень на міжнародному рівні. Результати останніх досліджень засвідчують, що недостатній рівень готовності академічної спільноти до міжкультурної комунікації значно обмежує можливості для розвитку суспільства. Міжкультурна компетентність необхідна фахівцям для поширення власного досвіду і поглибленого вивчення здобутків інших країн у всіх сферах професійної діяльності. Вищезазначене зумовлює потребу в модернізації професійної підготовки фахівців поза національними програмами через міжнародну співпрацю, визнання сертифікатів й оцінку набутих компетентностей міжнародного характеру.

До основних факторів, які впливають на формування міжнародної професійної компетентності (МПК) майбутніх стоматологів, на наш погляд, варто віднести наступні: - цілепокладання – досягнення МПК; - компетентний науково-педагогічний склад ВНЗ; - умотивована студентська аудиторія; - принцип академічної мобільності з обов'язковим набуттям професійного досвіду. Аналіз науково-педагогічних інформаційних ресурсів [2] і власний педагогічний досвід дозволяють визначити зміст поняття «міжнародна професійна компетентність» у стоматологічній освіті таким чином: це здатність до професійної діяльності стоматолога в міжнародному професійному просторі та відповідно до міжнародних фахових вимог, де здатність розглядається як інтегральна якісна характеристика, що відображає рівень фахової підготовки майбутнього стоматолога, виражений у набутих знаннях, уміннях і компетентностях у поєднанні з особистісними якостями, що базуються на високій інтернаціональній свідомості та культурі.

Важливість конкретизації та імплементації нового поняття обґрунтовується долученням вітчизняної вищої медичної школи до європейського освітнього

простору та необхідністю розробити єдиний інструментарій для порівняння професійної компетентності випускників, незалежно від країни навчання. Для цього вчені в галузі професійної освіти вважають обов'язковим виконання таких важливих завдань: інтенсивно впроваджувати академічну мобільність; забезпечувати прозорість набуття, оцінювання та визнання компетентностей; упроваджувати «Diploma Supplement» і «EUROPASS», що уможлиблює порівняння навчальних результатів і обговорення подальшого ефективного розвитку професійної освіти; підвищувати якість професійної освіти через обмін досвідом і моделями підготовки для вироблення спільних підходів і критеріїв; дотримуватись принципу навчання впродовж життя і володіння ключовими компетентностями.

На сьогодні якість підготовки випускника медичного вузу залежить від багатьох чинників. Це професіоналізм викладачів, умови і забезпеченість учбового процесу, склад елементів в освітньому процесі, мотивація навчання, сучасні технології навчання, системи контролю знань, мотивація педагогічної праці, організація учбово-дослідницької роботи студентів як невід'ємної частини освітнього процесу, виконання індивідуальних завдань і наукових проєктів з елементами досліджень, участь у модернізації учбово-лабораторної бази закладу освіти, методичного забезпечення учбового процесу [3].

Застосування компетентнісного підходу до медичної освіти викликає необхідність змін освітньої парадигми та передбачає термінологічну уніфікацію у відповідності до європейських стандартів. Надзвичайно актуальною є дана проблема при викладанні хірургічної стоматології, зокрема, у студентів, які є іноземними громадянами. Необхідно зазначити, що перед викладачем досить часто в навчальному процесі виникає необхідність узгодження розбіжностей у термінології нозологічних форм захворювань, класифікаціях і назвах хірургічного інструменту і т.ін. Особливо це стосується студентів англійської мовної форми навчання, оскільки при самостійній підготовці до практичних занять вони досить часто користуються авторитетними виданнями спеціальної літератури англійською мовою. Ця обставина ставить перед викладачем необхідність вивчення додатково спеціальних інформаційних ресурсів, яке потребує не стільки відповідного рівня знання загальної граматики англійської мови, як вагомий словниковий запас загальноприйнятої медичної термінології, які позначають, наприклад, типові патологічні процеси та спеціальних стоматологічних термінів, навчанню та засвоєнням яких не займається жодна спеціалізована мовна школа в Україні. Тому підвищення іншомовної компетентності (як структурної компоненти міжнародної компетентності) педагогічного персоналу є необхідною складовою для успішного формування міжнародної фахової компетентності у студентів при викладанні стоматологічних дисциплін. Це стосується навчання як іноземних громадян, так і співвітчизників. Здавалося б, для ефективної інтеграції в європейський освітній простір варто запозичити та впровадити в навчальний процес кращі зразки навчальних програм та їх методичного забезпечення від провідних європейських інституцій.

Успішність реалізації концептуальних засад розвитку професійної міжнародної компетентності залежить від дотримання у процесі навчання сучасних принципів вищої освіти:

1. Принципу компетентності – створення умов для розвитку необхідних структурних елементів професійної компетентності випускника стоматологічного факультету вищого медичного навчального закладу.

2. Принципу креативності – створення умов для розвитку індивідуальної особистості майбутнього фахівця.

3. Принципу проблемності – орієнтація майбутнього фахівця на вирішення реальних фахових проблем.

4. Принципу реалізму – передбачає орієнтованість стоматологічного факультету вищого медичного навчального закладу на досягнення реальних фахових цілей, оволодіння необхідними для цього засобами і методами.

5. Принципу фахового саморозвитку – орієнтація майбутнього стоматолога на створення умов для стабільного задоволення власних фахових та духовних потреб у саморозвитку і самореалізації.

Для ефективності процесу формування професійної компетентності у студентів необхідно вирішити такі завдання [4]:

- забезпечити теоретичне і методологічне обґрунтування даного процесу;
- набути необхідні компетентності;
- сформувані складові: мотиваційну, ціннісну, когнітивну, соціальну, технологічну, праксеологічну, деонтологічну, саморозвивальну;
- досягти максимального розвитку професійно значимих якостей.

Таким чином, до концептуальних основ розвитку професійної компетентності майбутніх стоматологів відносимо:

- застосування сучасних наукових підходів (особистісного, діяльнісного, компетентнісного, системного, аксіологічного, синергетичного) у процесі професійної підготовки;
- встановлення нерозривного зв'язку наукового потенціалу вищої школи і практичної стоматології;
- модернізацію педагогічного забезпечення системи стоматологічної освіти;
- поглиблення фундаментальності знань шляхом поєднання спеціальних стоматологічних з суміжними лікарськими спеціальностями;
- фінансове, матеріально-технічне і кадрове забезпечення професійної підготовки лікарів-стоматологів. Процес формування професійної компетентності майбутніх стоматологів відповідно до вище зазначених концептуальних засад буде ефективним, якщо він удосконалюватиметься і матиме цілісний характер.

Список літератури:

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с